

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

РЕД. БРОЈ	Б: ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
УКУПНО:		2	72
УКУПНО А+Б		21	756

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

РАЗРЕД	I	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	ФОНД ЧАСОВА			
			ГОДИШЊИ	36	НЕДЕЉНИ	1

Наставни садржаји	Циљ учења	Међупредметн е компетенциј е	Исходи	Начин остваривања програма	Активности	
					Ученика	Наставника

ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.	Да ученици знају своје име и име својих другара из групе и свог одељења; -да изражава шта му се свиђа а шта не; -да активно учествује у договарању правила понашања у одељењу и школи и последицама непоштовања; -да се придржава правила понашања; -да даје предлоге сарађује са вршњацима и учитељем; -да развија односе другарства и сарадње са вршњацима и одраслима - да ученици знају шта су њихови квалитети и особености; -да препознају своја осећања и потребе; -да знају да задовоље неку своју потребу на више начина;	Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Сарадња	-наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; – уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; – понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; –препозна код себе и других основна осећања; – препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; – преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права;	Интерактивна радионица, искуствено учење игровни контексти, учење по моделу Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација Индивидуални, групни, тандем, фронтални облик рада	Разговарају, описују, презентују, играју се, деле улоге, цртају, прате, стварају	Демонстрира подстиче, припрема позитивну атмосферу, посматра, чита текстове, пружа подршку, слуша
---	---	---	--	---	---	--

ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.	- да активно учествује у договарању правила понашања у одељењу и школи и последицама непоштовања; -да заједно доносе правила понашања и да се придржавају правила понашања -да слободно говоре пред групом о својим осећањима, потребама; -да умеју да нешто не прихвате и да објасне своју одлуку; -да познају своја права али и да знају и за одговорност према заједници	Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Сарадња	– договара се и одлучује у доношењу одељењ-ских правила и да се понаша у складу са њима; – својим речима образложи неопходност пра-вила која регулишу живот у заједници; – препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; – заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу;	интерактивна радионица са фокусом на симболичко изражавање и размениу у кругу, искуствено учење, игровни контексти, учење по моделу Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација Индивидуални, групни, тандем, фронтални облик рада	Разгова-рају, описују, презентују играју улоге, цртају, прате, стварају	Демонстрира подстиче на активно учешће у раду, припрема позитивну атмосферу, посматра, чита текстове, пружа подршку ученицима,
--	--	---	---	---	--	---

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.	Да ученици развијају смисао и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено изражавање; -да се у току разговора држе теме; -да богате речник; -да се оспособљавају за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и различитим комуникационим ситуацијама(улога говорника, слушаоца); -да развијају културу слушања; -да негују бонтон; -да сарађују у оквиру групе;	Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Сарадња	– разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; – комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; – слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – сарађује и преузима различите улоге у групи/ тиму;	монолошка, дијалогска, метода самосталног откривања и закључивања, текст уална метода, демонстративна, илустративна Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација Индивидуални, групни, тандем, фронтални облик рада	посматрају, причају, описују, истра-жују, откривају, запажа-ју, упоређују	Демонстрира Подстиче на активно учешће у раду, Припрема позитивну атмосферу, посматра, чита текстове, пружа подршку ученицима
---	---	---	--	---	--	--

ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	-Да ученици самостално и самоиницијативно организују акције на нивоу разреда и школе са одређеним цињем и задацима и да на тај начин промовишу разред или школу ; -да самовреднују акцију;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Комуникација Одговоран однос према околини Сарадња	– учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; –доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.	монолошка, дијалогска, метода самосталног откривања и закључивања, текст уална метода, демонстративна, илустративна Смисаоно учење Учење путем открића и решавања проблема Радионичарска Амбијентална Драматизација Индивидуални, групни, тандем, фронтални облик рада	посматрају, причају, описују, истра-жују, откривају, запажа-ју, упоређују	Демонстрира Подстиче на активно учешће у раду, Припрема позитивну атмосферу, посматра, чита текстове, пружа подршку ученицима
--	--	---	---	---	--	--

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Добар;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- посматрање понашања ученика
 - усмене и писмене провера постигнућа
 - активности ученика и његових резултати рада
 - учешћа у различитим облицима групног рада
 - продуката ученичких активности

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији

ВЕРСКА НАСТАВА

Назив предмета: Верска настава			Разред: први			
Годишњи фонд часова: 36			Врста програма:изборни			
Циљ учења предмета: Општи циљ изучавања верске наставе у првом разреду: припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу.						
Опште предметне компетенције: Да ученик упознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности за одговоран живот у заједници, да активно учествује у богослужбеном животу цркве.						
Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен

*уознавање ученика и вероучитеља; * уознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; * мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.	УВОД: Уознавање са садржајем програма и начином рада.	По завршетку теме ученик ће: <i>Когнитивни аспект:</i> - да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса. <i>Афективни аспект:</i> - бити подстакнут да активно учествује на часовима верске.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу; Одговоран однос према околини: усваја ставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини, породици; разуме сопствену одговорност и оговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Настава се реализује кроз следеће облике наставе: теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час). Место реализације наставе : Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; - одлазак у природу	Уознаје предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).
---	---	--	--	---	--	--

• ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице; • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице.	II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА: * приче и слике које приказују породицу; * може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем); * садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, правила понашања; * Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...).	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици); • моћи да препозна да не можемо једни без других; • знати да нас љубав повезује са другима; • знати да се правилно осени крсним знаком; • знати да је Бог Света Тројица (Заједница); • знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве). <i>Афективни аспект:</i> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници; • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима.				
--	---	---	--	--	--	--

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен

• пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви; • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога; • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом; • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин; • ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство.	III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ: * приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо; * како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела; * садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света; * песмица: <i>Ал је леп овај свет</i>, Ј.Ј. Змај; * Бог је цео свет створио из љубави .	<i>Когнитивни аспект:</i> • знати да заједница са Богом почива на слободи; • знати да је послушност израз љубави; • моћи да препозна да је даривање плод љубави; • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом; • моћи да усвоји текст молитве <i>Оче наш</i>; • знати да је Бог Отац створио свет из љубави; • моћи да препозна да је наш живот Божји дар; • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим. <i>Афективни аспект:</i> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин; • бити мотивисан да љубав према изражава молитвом.	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности , сарадње и солидарности	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на	Упознаје предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).
--	---	---	--	---	---	--

				дoживљајно и формaтивно, а мaђе нa сaзнaјнo и инфoрмaтивно.		
--	--	--	--	--	--	--

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметн е компетенције	Начин oствaривaњa	Активности	
					нaст.	учен

* пружити ученицима неопходно знање о доласку Спаситеља у свет; * указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет; * пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави.	IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ! *Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено) * Божићна песма: <i>Божјић, Божјић</i>; * Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава); * <i>Химна Светом Сави.</i>	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу; • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима); *моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави; • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (<i>Божјић, Божјић</i>); • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему. <i>Афективни аспект:</i> По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења; • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве.	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу;	У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће	предзнања ученика; Организује наставни процес; Демонстрира; Пружа помоћ и подршку; Мотивише ученике; Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика; Укључује ученике у литургијски живот; Подстиче ученике, даје савете; Уводи ученике у нове термине; Јасно формулише проблеме и задатке ; Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад	Активно слушају (усмеравају пажњу, питају); Решавају проблеме (учавају их, дефинишу, процењују); Учествују у комуникацији(диск утују, постављају питања); Сарађују са другима; Мисле (процењују, објашњавају, претпостављају, закључују, повезују постојеће знање са новим).
--	--	---	---	--	--	---

			Одговоран однос према околини: усваја ставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини, породици; разуме сопствену одговорност и одговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.	остварити на два начина: - процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; -провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.		
--	--	--	---	--	--	--

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве	V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ Библијско казивање о стварању света * Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква * Човек не прихвата Божје дарове-непослушност и себичност * Прича <i>Где је љубав, ту је Бог</i>, Л.Н. Толстој * Прва Литургија (Христови ученици); <i>Православна читанка</i>, с. Нина Неранцић и Ана Савковић	<i>Когнитивни аспект:</i> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <i>Афективни аспект:</i> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у литургији	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, сарадње и солидарности			

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен

*указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету *пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу	VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ * Јевађељска прича Милостиви Самарјанин * Песмица: <i>Знаш ли ко те љуби слично</i> *Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) *Прича: <i>Добро дрво</i>, Ш. Силверстејн	<i>Когнитивни аспект:</i> • упознати Христово учење као учење о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича); • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме <i>Знаш ли ко те љуби слично</i>; • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу; • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима); • препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави; • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици; • знати обичаје у вези са Васкрсом. <i>Афективни аспект:</i> • развијати потребу да делима исказују љубав;	Компетенција за учење; ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколске активности; има позитиван став према учењу;			
---	--	--	---	--	--	--

		• развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника.	Одговоран однос према околини: усваја ставове о неопходности очувања непосредне околине и развија способност активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини, породици; разуме сопствену одговорност и одговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација.			
--	--	--	--	--	--	--

Циљ	Садржај	Исходи	Специфичне међупредметне компетенције	Начин остваривања	Активности	
					наст.	учен
- омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку; - подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи; - установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса.	VII – НАША БРИГА О СВЕТУ * Разне приче о које говоре о служењу човека човеку; * Човекова брига за очување природе, биљака и животиња * Прича <i>Свети Герасим и лав Јордан</i> ; * Приче и слике о кућним љубимцима.	- моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку; - на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе; - препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу; - уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе. <i>Афективни аспект:</i> - развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи.	Сарадња: учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин, афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности , сарадње и солидарности			

Кључни појмови: заједничка активност, позитиван и одговоран, чување, поштовање.

Формативно и сумативно оцењивање: У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Дobar;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- посматрање понашања ученика
 - усмене и писмене провера постигнућа
 - активности ученика и његових резултати рада
 - учешћа у различитим облицима групног рада
 - продуката ученичких активности

Праћење ученика води се: Прикупљањем и бележењем података у педагошкој документацији и евиденцији

Закључна оцена је описна и то:

Корелативни садржаји:

Музичка култура:

- *Светосавска химна*
- певање и слушање музике

Српски језик:

- вежбе усменог излагања
- описивање
- причање
- сценски приказ
- Прича *Добро дрво*, Шел Силверстајн

Свет око нас:

- Жива и нежива природа: веза живе и не живе природе
- Људска делатност
- Где човек живи
- празници

Ликовна култура:

- цртање

Час одељенског старешине:

- Школа без насиља

Физичко васпитање:

- Боравак у природи, излет

Специфичне предметне компетенције:

- Разуме појам одговорности, схвата разлике између одговорности према себи, другим људима, заједници;
- Разуме и прихвата међусобне разлике;
- Разуме појам пријатељства;
- Учествоје у развоју своје животне средине и штити је;
- Разуме појам заједнице;
- Разуме појам љубави;
- Уважава појам традиције и културног идентитета;
- Учествоје у литургијском животу цркве;
- Зна основне елементе Православног катихизиса.

